

> LEERLINGEN EN LEERKRACHTEN EIGENAAR VAN EIGEN LEERPROCES

‘Bij De Phoenix hangen de doelen levensgroot in de klas’

tekst Ronald Buitelaar

Doelgericht werken. Hoe maak je het voor leerlingen en leerkrachten inzichtelijk? Dat was de vraag waar basisschool De Phoenix zich voor gesteld zag. Het antwoord werd gevonden in doelenborden voor elke klas. De voorbereiding ervan kostte de nodige tijd en zweetdruppels, maar nu de borden er hangen overheerst tevredenheid: ‘Ik ga er alvast over nadenken en lezen.’

Wie bij De Phoenix in Rozenburg een klas binnenstapt, kan het niet ontgaan. Achterin de klas hangen grote borden van zo'n vierkante meter met daarop doelen voor leerling en leraar. De borden hangen er sinds het begin van dit schooljaar en maken per periode van zo'n zeven weken helder waaraan gewerkt wordt. Voor de leerlingen zijn het doelen voor rekenen, spelling, wereldoriëntatie en (begrijpend) lezen. Leerkrachten hebben hun eigen bord met vier technieken uit Teach Like a Champion (zie kader).

Apostrof

Jorick (10) en Floor (10) zitten in groep zeven en zijn blij met de doelenborden: 'Het is fijn te weten waar je aan gaat werken.' Floor: 'Als ik zie dat we het bij geschiedenis over Egypte gaan hebben ga ik er over nadenken en lezen.' Jorick: 'Toen ik zag dat bij taal woorden met een apostrof aan de beurt zouden komen heb ik mijn moeder, die ook juf is, vast om uitleg gevraagd.'

Juf Janine Voogt van groep vijf moet wat meer

➤ **Teach Like a Champion** is geschreven door de Amerikaanse auteur Doug Lemov en beschrijft negeneveertig technieken om betere resultaten in de klas te bereiken.

www.teachnederland.nl

Doelen van leerlingen en leerkrachten zijn zichtbaar op grote borden achterin de klas.
foto's Jan van der Meijde

wennen aan de doelenborden, maar ziet zeker de voordelen: 'Je bent bewuster bezig met het benoemen en evalueren van het doel van je les.' Wat haar 'eigen' doelen betreft denkt Janine dat het nog persoonlijker kan: 'We oefenen nu allemaal met dezelfde technieken, maar ik denk dat het effectiever is als ze meer op jezelf en je klas zijn toegespitst.'

Oranje kaart

Piet van Genderen, directeur van De Phoenix en innovator Inger Trommel zijn blij met de reacties van leerlingen en leerkracht: 'Dit is precies wat we voor ogen hadden toen we er aan begonnen. Leerlingen en leerkrachten die eigenaar zijn van hun eigen leerproces.'

Piet schetst hoe de school ervoor stond toen hij er zo'n drie jaar geleden als directeur binnenstapte: 'We hadden een oranje kaart van de Onderwijsinspectie en nog maar 124 leerlingen (nu zo'n 200 – red.). Aan mij de taak om te zorgen voor onderscheidend onderwijs en

versterking van het onderwijsproces.' Vanwege haar ervaring met het concretiseren van leerdoelen wordt Inger door Piet gevraagd mee te denken. Piet: 'We zijn begonnen met het aanscherpen van het handelingsgericht werken zodat de opbrengsten omhoog zouden gaan.' Om dat doel te bereiken werden de leerlijnen opgeknipt en ging het team aan de slag met het formuleren van tussendoelen. Al snel bleek dat de voortgang achterbleef bij de verwachtingen. Piet: 'We zijn vorig jaar september met rekenen begonnen, wilden ook leerdoelen formuleren voor spelling, wereldoriëntatie en (begrijpend) lezen, maar zagen dat het tempo veel te laag lag. Telkens kwam er weer iets tussen dat urgenter was. Leerkrachten zagen er wel het nut van in, maar vonden het veel en lastig werk.' Inger: 'De hoofdlijnen eruit halen lukte nog wel, maar die lijnen vervolgens vertalen naar een beperkt aantal concrete doelen voor in de klas leverde meer problemen op.'

Vier technieken

Inger en Piet besloten de klus van het team over te nemen en gingen daarnaast aan de slag met leerdoelen voor de leerkrachten. Piet: 'We werken met Teach Like a Champion en hebben vier technieken geselecteerd waaraan we deze periode werken.' Inger en Piet kijken tevreden terug op de eerste ervaringen met de doelenborden: 'Het grote voordeel is dat de leerdoelen expliciet gemaakt worden. Leerkrachten kunnen er naar verwijzen, leerlingen hebben er houvast aan en ouders kunnen er zien waar hun kind mee bezig is.' Toch zien zij ook nog verbeterpunten: 'We hebben al veel neergezet, maar we zijn er nog niet. Zo zijn we bezig om voor de kleutergroepen over te stappen op iconen, gaan we onderzoeken of de leerdoelen nog verfijnder omschreven kunnen worden en willen we nog iets aan de lay-out van de borden gaan doen. Er wachten dus nog genoeg uitdagingen.' 🗨️